W&P ADVOKATBYRÅ

Advokatdagarna 2012

ELEKTRONISK EDITION I TVISTEMÅL OCH SKILJEFÖRFARANDEN

–

Bedöm och förbättra processförutsättningarna

(Detta är en kortversion för webben)

Advokat Lars Perhard

W&P ADVOKATBYRÅ

ÖVERSIKT

Kort introduktion /edition och e-edition/varför?

Editionshantering i tvistemål och i inhemska respektive internationella skiljeförfaranden

Edition av elektroniskt lagrad information, s.k. elektronisk edition eller e-edition

W&P ADVOKATBYRÅ

Innehåll

Regelverket i rättegång – sammanfattning
Processuell editionsplikt i tvistemål
Förutsättningar för bifall till ett yrkande om edition
Något om praxis
Editionspliktens särskilda begränsningar
Verktyg: RB 42:8 st. 1 p 2, editionsförhör ...
Tidsaspekter, överklagande, verkställighet m.m.
Edition i svenska och internationella skiljeförfaranden - sammanfattning
Olika rättegångskulturer
Framställning till skiljemännen - editionsuppmaning
Tillstånd att vända sig till domstol
Domstolens prövning
Utmaningen – edition beträffande elektroniskt lagrad information
Var finns den? Vem disponerar den? Kartläggning
Egenskaper? Omfång? Sökbarhet?
Metadata, raderade data m.m.
Bevisvärde och äkthet
Resurskrav och kostnadsaspekter
Varningsbrev

W&P ADVOKATBYRÅ

1. Processuell edition RB 38:2 i tvistemål:

” Innehar någon skriftlig handling, som kan antagas äga betydelse som bevis, vare han skyldig att förete den ...”

W&P ADVOKATBYRÅ

Vi tar inte upp materiell edition

(men håll isär materiell och processuell edition)

RB 38:3

Processuell editionsplikt i civila tvistemål/traditionell edition

Möjligheterna till editionsföreläggande

- *”Skriftlig handling”*, begreppets betydelse för elektronisk information
- Bevisbetydelse
- Rättslig relevans
- Identifikationskrav eller krav på ”precisering”
- editionsförhör
- Innehavsrekvisitet

W & P Advokatbyrå • Grev Turegatan 13B • 114 46 Stockholm • Tel: + 46(0)8 14 57 70 • Fax: + 46(0)8 679 84 98 • info@weplaw.se

W&P ADVOKATBYRÅ

NJA 1998 s 829
”Skriftlig handling”

HD: Som domstolarna anfört utgör det förhållandet att de aktuella uppgifterna är lagrade på data inte hinder att utskrifter avseende uppgifterna görs till föremål för edition.

W & P Advokatbyrå • Grev Turegatan 13B • 114 46 Stockholm • Tel: + 46(0)8 14 57 70 • Fax: + 46(0)8 679 84 98 • info@weplaw.se

W&P ADVOKATBYRÅ

Inskränkningar i editionsplikten

- yrkeshemligheter

- sekretess

- minnesanteckningar

- sakkunnigutlåtanden

W & P Advokatbyrå • Grev Turegatan 13B • 114 46 Stockholm • Tel: + 46(0)8 14 57 70 • Fax: + 46(0)8 679 84 98 • info@weplaw.se

Editionsföreläggande till framtida säkerhet (RB 41:1)

- Bevisbetydelse

- Farerekvisitet

W & P Advokatbyrå • Grev Turegatan 13B • 114 46 Stockholm • Tel: + 46(0)8 14 57 70 • Fax: + 46(0)8 679 84 98 • info@weplaw.se

W&P ADVOKATBYRÅ

Tidsutdräkt – överklagandemöjligheter

Vid bifall till editionsyrkande får talan föras särskilt mot beslutet, dock

Vid ogillande får talan föras endast i samband med dom

W&P ADVOKATBYRÅ

2. Edition i skiljetvister m.m.

W & P Advokatbyrå • Grev Turegatan 13B • 114 46 Stockholm • Tel: + 46(0)8 14 57 70 • Fax: + 46(0)8 679 84 98 • info@weplaw.se

W&P ADVOKATBYRÅ

Lag (1999:116) om skiljeförfarande (LSF) 25-26 §§

Skiljenämnden:

 # får inte använda tvångsmedel,

men

 # får på sökandens begäran bestämma att motparten som bevis skall tillhandahålla t.ex. en skriftlig handling (editionsuppmaning)

 # om uppmaningen inte efterkommes får skiljemännen på begäran av sökanden, under vissa förutsättningar, bevilja tillstånd för sökanden att vända sig till domstol

W&P ADVOKATBYRÅ

Utdrag ur Stockholms Handelskammares Skiljedomsinstituts

SKILJEDOMSREGLER

…

§ 26 Bevisning

…

(3) På begäran av en part får skiljenämnden anmoda en annan part att förete skriftlig handling eller annat bevis som kan antas vara relevant och få betydelse för tvistens avgörande ...

Se http://www.sccinstitute.se/skiljeforfarande/

W & P Advokatbyrå • Grev Turegatan 13B • 114 46 Stockholm • Tel: + 46(0)8 14 57 70 • Fax: + 46(0)8 679 84 98 • info@weplaw.se

IBA Rules on the Taking of Evidence in International Commercial Arbitration

Article 3: A request to produce shall contain …

Se vidare:
http://www.int-bar.org/images/downloads/IBA%20rules%20on%20the%20taking%20of%20Evidence.pdf

W & P Advokatbyrå • Grev Turegatan 13B • 114 46 Stockholm • Tel: + 46(0)8 14 57 70 • Fax: + 46(0)8 679 84 98 • info@weplaw.se

W&P ADVOKATBYRÅ

PRAXIS

Genomgång av aktuella prejudikat

W&P ADVOKATBYRÅ

Några utblickar/jämförelser
common law ./. civil law

- Extensiv tillgång ./. restriktiv tillgång till motparts/tredje mans handlingar
- Bevisupptagning på förberedelsestadiet ./. bevisupptagning vid huvudförhandling
- Bevistema ./. ”subject matter”

W & P Advokatbyrå • Grev Turegatan 13B • 114 46 Stockholm • Tel: + 46(0)8 14 57 70 • Fax: + 46(0)8 679 84 98 • info@weplaw.se

W&P ADVOKATBYRÅ

3. ELEKTRONISKT LAGRAD INFORMATION

<u>Utmaningen</u>

=

edition beträffande elektroniskt lagrad information

W&P ADVOKATBYRÅ

Vad är speciellt med e-information?

Dess egenskaper

¤ var finns den elektroniskt lagrade informationen?
¤ vem innehar den?
¤ kartläggning, e-post i fokus
¤ omfång
¤ sökbarhet
¤ metadata
¤ raderade data
¤ integritetsaspekter

¤ bevisvärde och
¤ äkthet
¤ resurskrav
¤ kostnadsaspekter
-
VARNINGSBREV…

W&P
ADVOKATBYRÅ

1. Var finns e-informationen?

 # Inhouse/”inom husets fyra väggar”

 # extern datalagring,

 # traditionell Outsourcing,

 # Molnet/the Cloud

m.m.

W&P
ADVOKATBYRÅ

GOOGLE

Ett par miljoner servrar
36 olika siter
Olika jurisdiktioner

Vem innehar dessa data?

- Editionssvaranden
- Editionssvarandes anställda
- Tredje man som på uppdragsbasis handhar data på uppdrag av editionssvaranden (drift/operatör eller lagring)
- Problem
  - Annat land?

W & P Advokatbyrå • Grev Turegatan 13B • 114 46 Stockholm • Tel: + 46(0)8 14 57 70 • Fax: + 46(0)8 679 84 98 • info@weplaw.se

W&P ADVOKATBYRÅ

Kartläggning
som förberedelse för ansökan om edition och editionsförhör

- Försök att analysera IT-strukturen i målföretaget
- Särskild IT-kompetens/erfarenhet nödvändig för att uppnå bra resultat

W & P Advokatbyrå • Grev Turegatan 13B • 114 46 Stockholm • Tel: + 46(0)8 14 57 70 • Fax: + 46(0)8 679 84 98 • info@weplaw.se

W&P ADVOKATBYRÅ

OMFÅNG

CD-skiva => 600 MB => 55.000 sidor text

DVD-skiva => 5 GB => 400.000 sidor text

Hårddisk eller backup-tape på 40 GB => 3.500.000 sidor eller ca 20 ton papper

W&P ADVOKATBYRÅ

SÖKBARHET

- **Tids- och datumrelaterad sökning**
- **Stickprovsvisa sökningar**
- **Nyckelordssökning**
- **Script**

W & P Advokatbyrå • Grev Turegatan 13B • 114 46 Stockholm • Tel: + 46(0)8 14 57 70 • Fax: + 46(0)8 679 84 98 • info@weplaw.se

Metadata

”data om data”, kan t ex. för ett email vara, ”bcc”, datum för skapande och sändning samt IP-adresser

W & P Advokatbyrå • Grev Turegatan 13B • 114 46 Stockholm • Tel: + 46(0)8 14 57 70 • Fax: + 46(0)8 679 84 98 • info@weplaw.se

W&P ADVOKATBYRÅ

Raderade data (”deleted”)

- filer som t ex. endast raderats en gång, eller ett begränsat antal gånger, kan rekonstrueras utan alltför stora tekniska ingrepp
- Var går gränsen för att arbetet med att ta fram informationen kan anses innebära en ”*sådan kvalificerad hantering av materialet att det utgör hinder för att meddela ett editionsföreläggande*”
- Cit. HovR i NJA 1998 s 829

W & P Advokatbyrå • Grev Turegatan 13B • 114 46 Stockholm • Tel: + 46(0)8 14 57 70 • Fax: + 46(0)8 679 84 98 • info@weplaw.se

W&P ADVOKATBYRÅ

Integritetsaspekter

- Data eller metadata ofta kopplade till personuppgifter
- PUL och annan liknande lagstiftning potentiellt hinder
- Invändningar inte ovanliga

W & P Advokatbyrå • Grev Turegatan 13B • 114 46 Stockholm • Tel: + 46(0)8 14 57 70 • Fax: + 46(0)8 679 84 98 • info@weplaw.se

W&P ADVOKATBYRÅ

Bevisvärde av elektroniska dokument

- Omhändertagande och säkring
- Skydd för datamedia
- Kontroll av tidstämplar
- Forensisk duplikation (spegling) av lagringsmedia
- Test av dataöverföring till särskilt analysmiljö
- Kontroll att data inte förändras eller förvanskas vid genomsökning och analys
- Dokumentation !

Kom ihåg: Test av elektronisk bevisning framlagd av motpart möjlig att göra

Källa: **Ulf Sandlund**
PwC | Forensic Services | Executive Director| Email:
ulf.sandlund@se.pwc.com

Vem drabbas av kostnaden för framtagandet av Elektroniskt lagrad information?

- Påverkas möjligheten att få edition av höga kostnader?
- Hur långt sträcker sig kravet på att svaranden måste utföra en kvalificerad bearbetning och sortering av materialet?
- Om editionssökandens motpart förlorar processen får han bära kostnaderna för att ha sorterat fram materialet?
- Vad ingår i rättegångskostnadsbegreppet?

- *Sökanden skall alltid ersätta tredje man enligt vad som prövas skäligt, RB 38:7*

W & P Advokatbyrå • Grev Turegatan 13B • 114 46 Stockholm • Tel: + 46(0)8 14 57 70 • Fax: + 46(0)8 679 84 98 • info@weplaw.se

Resurskrav m.m.

- Oerhört känsligt att inte påverka data
- Bevarad Autenticitet (”äkthet”)
- Produkter i marknaden
- Sakkunnig assistans nödvändig
- Många ”experter”/ackreditering finns i vissa länder
- Erhålla Elektroniskt lagrad information i sökbar form – vad händer annars?

W & P Advokatbyrå • Grev Turegatan 13B • 114 46 Stockholm • Tel: + 46(0)8 14 57 70 • Fax: + 46(0)8 679 84 98 • info@weplaw.se

Förhandlings- och processtaktik samt förlikningsincitament

Hur kan editionssökanden på ett tidigt stadium säkerställa bevisning som innehas av motparten i elektronisk form?

W & P Advokatbyrå • Grev Turegatan 13B • 114 46 Stockholm • Tel: + 46(0)8 14 57 70 • Fax: + 46(0)8 679 84 98 • info@weplaw.se

Varningsbrev

Kan sökanden stoppa motpartens radering/utplåning av data?

- legitim rensning

- illegitim rensning

W & P Advokatbyrå • Grev Turegatan 13B • 114 46 Stockholm • Tel: + 46(0)8 14 57 70 • Fax: + 46(0)8 679 84 98 • info@weplaw.se

Parts skyldighet att bevara information (möjliga hotbilder/diskussion)

 # Editionsföreläggande till framtida säkerhet RB 41:1

 # Både editionsförhör och vittnesförhör med berörda medarbetare

 # Konsekvenser i skiljeförfaranden, ”negative inference”, flyttad bevisbörda m.m.

#Undertryckande av urkund, BrB 14:4

… lege ferenda/IT-förfalskningsutredningen

W & P Advokatbyrå • Grev Turegatan 13B • 114 46 Stockholm • Tel: + 46(0)8 14 57 70 • Fax: + 46(0)8 679 84 98 • info@weplaw.se

Tack för Ert intresse!

Lars Perhard

lars.perhard@weplaw.se

PS. Vill ni veta mer, se kursen 24 januari 2013: http://www.fakultetskurser.se/elektronisk-edition-i-tvistemal-och-skiljeforfaranden-och-nagot-om-it-bevis DS